

Przedmowa

Monografia stanowi syntetyczną analizę jednego z najważniejszych elementów współpracy sądowej w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych, jakim jest transgraniczne gromadzenie materiału dowodowego. Z uwagi na swobodę podróżowania, osiedlania się i podejmowania pracy, zagadnienie to zyskało szczególne znaczenie w Unii Europejskiej. Nic więc dziwnego, że prace nad tą kwestią toczą się nieprzerwanie niemal od początku objęcia politykami unijnymi współpracy sądowej w sprawach karnych. Poczynając od prób dostosowania do potrzeb państw członkowskich instrumentarium prawnego Rady Europy, poprzez przyjmowane następnie konwencje, decyzje ramowe i dyrektywy, problematyka transgranicznego pozyskiwania i przeprowadzania dowodów pozostaje w stałym zainteresowaniu Unii Europejskiej, jej instytucji i państw członkowskich. Kolejne, coraz bardziej zaawansowane instrumenty, są jednocześnie uważnie obserwowane i analizowane przez praktyków wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, dla których stanowią one niezbędne narzędzie pracy.

Procesu tego nie należy w żadnym wypadku uznawać za zakończony. Przeciwnie, ma on charakter dynamiczny i rozwojowy. Dotychczasowe doświadczenia pozwalają przypuszczać, że obecny stan prawny nie jest ostateczny, a najnowsze instrumenty prawa Unii, takie jak europejski nakaz dochodzeniowy, zostaną w przyszłości zastąpione przez kolejne rozwiązania, odpowiadające zmieniającemu się otoczeniu społeczno-kryminalnemu.

Książka, która oddajemy do rąk Czytelników, ma za zadanie nie tylko omówić poszczególne etapy rozwoju współpracy sądowej, ale również podkreślić ciągłość i komplementarność prawa UE w tym zakresie. Ma to szczególne znaczenie dla praktyków prawa, którzy – otrzymując nowe narzędzie w postaci europejskiego nakazu dochodzeniowego – powinni, tam gdzie jest to możliwe, analizować i stosować nowe rozwiązania w świetle dotychczasowych przepisów i procedur. Nowy instrument nie jest bowiem zaprzeczeniem poprzednich mechanizmów obrotu, a raczej jego logicznym następstwem i konsekwencją zmian organizacyjnych i strukturalnych samej UE.

Z tych też względów niniejsza monografia jest przeznaczona w pierwszym rzędzie dla praktyków wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania zajmujących się obrotem międzynarodowym w sprawach karnych. Może być również pożytecznym źródłem usystematyzowanej wiedzy dla uczonych badających tę problematykę.